

1998-2018

Poimintoja kahdelta
vuosikymmeneltä

toim. Pirjo Liisa Vilenius

PYSÄKIN KULTTUURIKAARI 20 vuotta

AVAUS

Pysäkin Kulttuurikaaren tehtävä on tukea Vapaaehtoiskeskus Pysäkin taide- ja kulttuuritoimintaa sekä edistää pysäkkiläisten yhteistoimintaa. Sääntöjen laatijat tulivat tuskin yhdistyksen perustamisvaiheessa ajatelleeksi, että taide- ja kulttuuritoimintaa toteutetaan 20 vuoden kuluttua kymmenissä toimipisteissä, lähes sadan vapaaehtoisen toimesta ja tuhansille hämeenlinnalaisille.

Kulttuurikaaren jäseneksi on viime vuosina liittynyt Pysäkin vapaaehtoisten lisäksi muita kulttuurista kiinnostuneita henkilöitä näiden kokiessa saavansa yhdistykseltä mieluisaa toimintaa.

Mitä toiminta-ajatuksessa mainittuun pysäkkiläisten yhteistoimintaan tulee, se syntyy 2020 luvulla pienryhmissä yhdessä tekemisestä ja kokemuksesta. Kulttuurikaari avaa mahdollisuuksia ihmisten kohtaamiseen taiteen ja kulttuurin keinoin.

Pysäkki on Kulttuurikaaren läheisin yhteistyökumppani; näiden tehtävät täydentävät toisiaan. Yhdistävänä tekijänä ovat vapaaehtoistoiminnan arvot.

Kulttuurikaaren toiminnan taitekohta oli vuosi 2012, jolloin yhdistyksen perustajajäsen ja Vapaaehtoiskeskus Pysäkin toiminnanohjaaja, sosiaalineuvos Arja Ratava-Laine jäi eläkkeelle. Kiinteä yhteys Pysäkin kanssa laimeni. Yhteisistä toiminnoista tuli jomman kumman toimintoja ja osa vapaaehtoisista oli pitkään epätietoisia, mitä eroa yhteisöillä oli. Kun vielä Pysäkki vaihtoi toimitilansa ensin rakennusviraston tiloihin, sitten Kumppanuustaloon, vuoropuhelu entisestään väheni. Keskinäisestä työnjaosta ja pelisäännöistä sovittiin v. 2011 toiminnanjohtaja Marko Paskan ja Kulttuurikaaren hallituksen kesken. Sopimus perustuu ajatukseen, että kumpikin osapuoli voittaa.

Yhteisön sisäiset muutospaineet syntyvät mm. yhteiskunnan tai yksilöiden tarpeista, taloudellisista- ja henkilöresursseista sekä tilakysymyksistä. Auttamisen tarvetta on runsaasti ja Kulttuurikaarella on ollut siihen halu vastata. Se on hankkinut talkoilla varoja moniin hyödyllisiin kohteisiin unohtamatta piehintä apua jakaa iloa ja osallisuutta. Kulttuurikaarelle on tuttua, että innostavan vetäjän jättäessä tehtävänsä hän jättää hetkeksi tyhjiön viedessään mukanaan osaamisensa. Myös

kokoontumistilojen ja varastojen puute on aiheuttanut päänvaivaa. Talous ei ole ollut Kulttuurikaaren toiminnan este; kulloinkin on toimittu käytettävissä olevien mahdollisuuksien mukaan tai on lähdetty luomaan mahdollisuuksia.

Uudet ideat ja toimintatavat sekä osaava tekijäjoukko ovat aktiivisen jäsenistön ohessa eteenpäin katsovan yhdistyksen vahvuutta. Uudistuminen ei ole itseisarvo, mutta se on piristysruiske kuin pitkän talven jälkeen kevään tulo.

Vanha viisaus kuuluu: "Muutoksessa on vanhan siemen". Kulttuurikaarelle on syntynyt lyhyen historiansa aikana kerrostumia, jotka ruokkivat toisiaan. Tämä ns. historiikki kuvailee 20-vuotiaan yhdistyksen eteenpäin pyrkiviä askelia ja miten ne askeleet on otettu. "Historiikin" rakenne seuraa pöytäkirjan kaavaa. Näin yhdistystoiminnan eri osa-alueet pääsevät esille.

PYSÄKIN KULTTUURIKAARI SYNTYI PYSÄKIN TARPEESTA / PLV 2016

"Mitä eroa on Vapaaehtoiskeskus Pysäkillä ja Pysäkin Kulttuurikaarella, entä mitä yhteistä"? Tällaisia kysymyksiä esittävät kaupunkiin muuttaneet uudisasukkaat, joskus myös jomman kumman yhteisön jäsenet.

Pysäkki perustettiin v. 1994 huojentamaan 1990-luvun laman tuomaa aineellista ja henkistä ahdinkoa. Sen tavoitteet ja toimintatavat olivat edistyksellisiä, jopa valtakunnallisesti. Avunvälityksen ja lähimmäisistä huolehtimisen lisäksi Pysäkin kehittäjät oivalsivat, että taide ja kulttuuri luovat hyvinvointia yhteiskuntaan ja yksilöihin. Niinpä ryhdyttiin järjestämään ohjelmahetkiä, joiden esiintyjät keräsivät ympärilleen perinteen tuntijoita, kirjoittajia, kuvataiteen tekijöitä ja muusikkoja. He loivat omia toimintaryhmiään, kuten runo- ja kirjoittajapiirin, soittoyhtyeitä, sittemmin myös orkesterin sekä kuvataideryhmän.

V. 1998 syntyi aktiivisen kulttuurivaikuttajan Pekka Lampisen aloitteesta Pysäkin Kulttuurikaari ry. Sen tehtäväksi tuli edistää Pysäkin taide- ja kulttuuritoimintaa ja vapaaehtoisten yhteenkuuluvuutta.

Vapaaehtoiskeskus Pysäkillä ja Pysäkin Kulttuurikaarella on siis yhteiset juuret. Lähes 20 vuotta ne ovat kulkeneet rinnakkain toisiaan täydentäen. Pysäkin Kulttuurikaari tuottaa kulttuuripalveluja Pysäkin ja Kumppanuustoiminnan ohjelmahetkiin sekä järjestää retkiä ja kulttuurimatkoja vapaaehtoisten virkistykseksi. Vastapalveluna Pysäkki antaa Kulttuurikaaren käyttöön tiloja, laitteita ja kopiointipalveluja.

Pysäkin Kulttuurikaaren esiintyjäkaarti, muusikot, laulajat, yhteislaulujen vetäjät, kirjoittajat, näyttelijät ja tanssijat, vastaa vuosittain suuresta määrästä yleisötilaisuuksia julkisten ja yksityisten palvelutuottajien hoivakodeissa kantakaupungissa ja liitosalueilla. Kaikki toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen ja maksuttomuuteen.

Pysäkin Kulttuurikaari ry on ns. yleishyödyllinen yhteisö, jonka yhteiskunnallisen hyödyn katsotaan olevan niin huomattava, että sillä on verovapaus. Yhdistyksellä on oma hallinto, oma talous ja jäsenkunta. Hallitus vastaa toiminnastaan

jäsenille. Yhdistys voi järjestää varainhankintana arpajaisia, juhlia, näyttelyitä, konsertteja, harjoittaa julkaisutoimintaa jne. Se on julkaissut kaksi runokirjaa ja värssykirjan, järjestänyt vanhalla Pysäkillä kuukausittain vaihtuvia taidenäyttelyjä ja ohjelmallisia tilaisuuksia, mm. Iltamia ja Iloisia iltapäiviä ikäihmisille, joissa maksullista on ollut vain pullakahvit. Näyttävin hanke oli v. 2002 toteutettu pyörätuolikampanja, jonka tuloksena hankittiin yht.33 ulkoilukäyttöön soveltuvaa pyörätuolia hoitokoteihin. Hankkeessa olivat mukana Kulttuurikaaren ja Pysäkin lisäksi kaupungin yrityksiä, järjestöjä ja asukkaita. Pari vuotta sitten Kulttuurikaari kokosi kaupunkilaisten ja paikallisten taiteilijoiden tuella varoja Terveyskeskuksen saattohoitoon.

Kulttuurikaaren hallituksessa on puheenjohtaja ja 5 jäsentä. Kaikki toimivat palkattomina toimihenkilöinä. Toiminta tarjoaa yleishyödyllisyydestään johtuen ohjelmahetkiä, luentoja, retkiä ja liikuntamahdollisuuksia kaikille halukkaille. Yhdistyksellä on jäsenille 4 harrasteryhmää; näytelmä- ja tanssiryhmä, liikuntaryhmät sekä kirjoittajapiiri. Musiikki eri muodoissaan on Kulttuurikaaren näkyvintä toimintaa. Lisäksi noin 20 vapaaehtoista toimii Keinukamarin palvelutalon infossa avustajina syys-toukokuussa 4 päivänä viikossa. Pysäkki ja kaupunki ovat yhdistyksen tärkeimmät yhteistyökumppanit. Myös kulttuuri- sekä hyvinvointia ja terveyttä edistävien yhteisöjen kanssa käydään vuoropuhelua.

KULTTUURIKAAREN PÄÄTÖKSENTEKO

Sääntöjen mukaan yhdistyksen asioita hoitaa puheenjohtaja ja neljä (4) muuta jäsentä sekä kaksi (2) varajäsentä.

Pysäkin Kulttuurikaaren ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin perustamiskokouksessa Markus Virolainen. Hänen jälkeensä puheenjohtajia on ollut 4.

<u>Puheenjohtajat:</u>		<u>Varapuheenjohtajat</u>	
Markus Virolainen	1998	Pekka Lampinen	1998
Pekka Lampinen	1999	Bertta Aspfors	1999-2000
Arja Ratava-Laine	2000-2007	Heikki Rassi	2001
Pirjo-Liisa Vilenius	2008-2014	Pauli Luhtanen	2002-2003
Arja Ratava-Laine	2015-	Kirsti Kulusjärvi	2004-2005
		Ritva-Liisa Aho	2006-2011
		Arja Ratava-Laine	2012-2014
		Yrjö Hellgren	2015-

Sihteerit ja rahastonhoitajat 1998-2017

Layla Ahonen	1998-1999	ei nimetty	1998-1999
Raili Reinikainen	2000-	Raili Reinikainen	2000-1.8.01
Marja Estlander	2001-2008	Heikki Rassi	1.9.01-2008
Leena Eskola-Eklund	2010-2014	Arja Ratava-Laine	2010-2014
Pirjo Liisa Vilenius	2015-	Marja-Leena Mäkinen	2015-

Sihteereistä Leena Eskola-Eklund ja rahastonhoitaja Heikki Rassi hoitivat tehtäviä v. 2009 hallituksen kutsumina.

Varsinaiset jäsenet:

Bertta Aspfors	1998	Toini Friman	1998-1999
Niina Raatikainen	1999	Markus Virolainen	1999-
Terttu Mällinen	2000-	Leo Saari	2000-
Pauli Luhtanen	2001	Heikki Rassi	2001-
Pirjo Liisa Vilenius	2003-2009	Liisa Lotti	2009-2010
Irkku Liikkala	2010	Kari- Pekka Nikkilä	2011-2.5.15
Irmeli Kingelin	2016-	Leena Aarnipuu	2016-

Varajäsenet:

Kari Heikinheimo	1998-	Leo Saari	1998-1999
Tuomo Vainio	2000	Erkki Ikonen	2001-2002
Helena Laine	2002	Paavo Peltonen	2003
Kirsti Kulusjärvi	2003	Irkku Liikkala	2004-2009
Pirkko Heino	2004-	Sinikka Savolainen	2005
Sirkka Salminen	2007	Liisa Nurmi	2010-
Leena Eskola Eklund	2010	Yrjö Hellgren	2012-

Varajäsenet ovat itseoikeutettuja hallituksen jäseniä nimestään huolimatta. Hallituksen jäsenten työnjakoa laajennettiin vuodesta 2004 alkaen siten, että jokaisella hallituksen jäsenellä oli oma tehtävänsä, josta vastasi hallitukselle:

Tiedottaja:

Pekka-Sakari Laine	1998-2002	<u>Matkavastaava</u>	
Pirjo Liisa Vilenius	2003-	Irkku Liikkala	2004-2014
		Irmeli Kingelin	2015-

Taidenäyttelyvastaava:

Sinikka Savolainen	2005-2006	<u>Kulttuuriluotsi</u>	
Sirkka Salminen	2007-2008	Kari-Pekka Nikkilä	2013-2015
Ritva-Liisa Aho	2008-2010	Leena Aarnipuu	2016-
Kari-Pekka Nikkilä	2011-2013		

Emäntä

Liisa Nurmi	2009-	<u>Isäntä</u>	
		Yrjö Hellgren	2012-

SÄÄNTÖMÄÄRÄISYYS

Perustamisvaiheessa laaditut säännöt ovat edelleen voimassa. Niihin sisältyy yhdistyslain määräykset, vuosikokouksen ehdot ja tehtävät sekä hallituksen valtuudet.

Hallitus kutsuu jäsenet vuosikokoukseen viimeistään maaliskuun loppuun mennessä. Osanottaja-aktiivisuus noudattelee "tavanomaista" tapaa; Jäsenistö pelkää luottaustehtäviä ja luottaa hallituksen esityksiin ja taloudenhoitoon. Uusia avauksiakin on kokouksissa esitetty. Vuosina 1998-2018 vuosikokouksissa on ollut jäseniä 9-23. Vuosikokouksien puheenjohtajaksi ei ole ollut tunkoa.

Vuosikokouksien puheenjohtajat:

2000	Tuomo Vainio
2001	Arja Ratava-Laine, talousasioiden käsittely Markus Virolainen
2002	Arja Ratava-Laine, talousasioiden käsittely Seppo Airola
2003	Arja Ratava-Laine, talousasioiden käsittely Paavo Peltonen
2005	Eero Korhonen
2006	Eero Korhonen
2007	Eero Korhonen
2008	Eero Korhonen
2009	Eero Korhonen
2010	Heli Eskolin
2011	Heikki Kilpeläinen
2014	Juha Laine
2015	Antero Vartiainen
2016	Leena Aarnipuu
2017	Liisa Lotti

Jäsenmaksut:

1998-	20mk
2000-	30mk
2002	5€
2008-	7€
2017	10€

Jäseniä:

1998	18		
1999	50		
2000	50		
2001	63		
2002	78		
2003	101		
2004	115		
2005	143		
2006	167		
2007	174		
2008	173		
2009	173		
2010	183		
2011	188		
2012	193	2015	213
2013	203	2016	222
2014	208	217	247

Vuosina 1998-2007 jäsenmäärä ilmoitettiin maksaneina jäseniä.
V. 2007 hallitus päätti poistaa jäsenen jäsenluettelosta, jos tämä on jättänyt jäsenvelvoitteen maksamatta kahtena perättäisenä vuotena.

KULTTUURIKAAREN TEHTÄVÄ JA ROOLI , laadittu 2008

- 1) tukea Pysäkin elinvoimaisuutta pitämällä yllä hyvää Pysäkki-henkeä juhlin, matkoin ja tempauksin sekä kannustamalla pysäkkiläisiä kouluttautumaan
- 2) tarjota pysäkkiläisille mahdollisuuden kulttuuriharrastuksiin toimintasuunnitelman mukaisesti
- 3) viedä kulttuuri-/esitysohjelmia vanhusten hoitokoteihin
- 4) toimia koordinaattorina vuonna 2002 käynnistyneessä hankkeessa

HARRASTERYHMÄT

1.1. Musiikkiryhmät, säestäjät, laulajat, yhteislaulujen johtajat

Musiikkiryhmä kokoontui ensimmäisestä toimintavuodesta lähtien eri kokoonpanoin. V. 1998 musiikki- ja laulutapahtumia oli yht. 9. Lisäksi oli joukko spotaanisesti syntyneitä soitto- ja laulutuokioita. Paavo Aro soitteli Pysäkillä huuliharppuaan tai Eero Anttila kitaraa kahvittelijoiden iloksi. Saattoipa naiset pyörähdellä soiton tahdissa tanssiaskeleitakin. Orkesteri muodosti musiikkiryhmän rungon, josta syntyi pienempiä kokoonpanoja aina orkesterin viimeiseen toimintavuoteen 2015 asti. Vuosien mittaan musiikki eri muodoissaan on saanut norsun osan Kulttuurikaaren ohjelmatuotannosta.

Orkesterin kokoonpano:

Leo Saari, johtaja, viulisti	1998-1999
Heikki Rassi, kitara	1998-1999, 2003-15
Markku Aaltonen, kitara, rumut	1998-1999
Eero Anttila, kitara	1998-1999
Toini Friman, laulu	1999
Erkki Ikonen, piano, viulu	1998-1999
Tiina Heino, viulu	1998-1999
Outi Maria Lejon, laulu, kitara	1998-1999
Jorma Leskinen, basso	1998-1999, 2003-2011
Riitta Nybom, viulu	1998-1999
Antti Pulli, laulu	1998-1999
Ellen Pylkkänen, laulu, piano	1998-2000, 2003-2008
Reijo Salminen, haronikka	1998-2000, 2003, 2009-10
Markus Virolainen, basso	1998-1999
Raimo Raussi, viulu, orkesterin johto	2003-15
Timo Roos	2004-15
Mauri Koivisto, harmonikka	2005-15
Kari Vihersalo, laulu	2009-10
Mikko Rautanen, basso	2009-15
Jarkko Lehti, laulu	2009-1
Arja Kartano, laulu	2009-10
Jorma Pipatti, laulu	2011
Karling, laulu	2011-2012
Hannu Riihivaara, laulu	2012-2015

Pysäkin trio:

Seppo Airola, huuliharppu, kitara	2001-2004
Eero Anttila, kitara, laulu	2001-2004
Erkki Ikonen, piano, viulu, laulu	2001-2004
Jorma Leskinen	2002-2004
varalla Eero Anttila, Markus Virolainen	2002
Timo Roos	2004

Pysäkin orkesterin S.V.P.-kvartetti:

Reijo Salminen,haronikka	2001-2002
Raimo Raussi, viulu	2001-2002
Jorma Leskinen, basso	2001-2002
Heikki Rassi, kitara	2001-2002
Ellen Pylkkänen, laulu, piano	2002

Tiernaukkelit, joulun aikaan v. 2001-2003

Antti Pulli, Jorma Leskinen, Eero Anttila, Seppo Airola, säestäjä Erkki Ikonen (2001)

Edelliset + Reijo Salminen (2002)

Juha Laine, Seppo Airola, Juhani Laru, Eero Anttila, Matti Jarho (2003)

Runoja,laulua ja musiikkia:

Irma Martti ja Seppo Airola	2002-2004
Aini Alhainen,runo, laulu, Sirpa Lattunen,piano	2015
Asta Granat-Tapaila-Katri Kuotola- Sirpa Lattunen	2017-

Soittoduo

Eero Anttila,kitara, Reijo Salminen,harmonikka	2005-
Eero Anttila, Seppo Airola,musiikkia, laulua	2005
Erkki Ikonen, piano ja Raimo Raussi,viulu	2013

Erkki Ikonen& kumppanit 2004-2012

Yhteislaulujen johtajat

Ellen Pylkkänen	2004-05
Varpu ja Veikko Koivu, säestys Varpu Koivu	2005-2016
Varpu Koivu ja Raili Rutanen	2007-2013
Matti Aalto	2008
Raili Rutanen, säestys Sinikka Kava	2008-13
Raili Rutanen, säestys Reijo Salminen	2009-13
Aini Alhainen	2009
Reino Laajaniemi, harmonikka,	2011-
Heimo Koskinen,harmonikka & Jorma Pipatti,laulu	2011-16
Lauri Mattila,kitara	2013-
Eino ja Irma Ilosalo	2013
Tytti Leivo, säestys Riittakaisa Isohirvelä	2013
Aliisa Syrjänen, säestys Riittakaisa Isohirvelä	2013-
Eino Ilosalo, säestys Riittakaisa Isohirvelä	2013-

Lauluyhtye Tapolat

Arja Kartano ja E 2009-2012

Pysäkin kuoro

2009

Duo Timora

Timo Roos ja Raimo Raussi 2010-2012

<u>Trio Tirami</u> Timo Roos, harmonikka, Raimo Raussi,viulu, Mikko Rautanen, basso	2011-2012
<u>Duo Mara</u> Raimo Raussi, viulu Mauri Koivisto,harmonikka	2011-2012
Reino Laajaniemi, Matti Nieminen/ Veikko Saari/ Jorma Pipatti	2015
Leena Aarnipuu, piano,Hannu Rihivaara, laulu	2015-
Leenamaija Ruuskanen, laulu,Juhani Airas, sello	2015-
<u>Trio Tahdikas</u> Reino Laajaniemi, harmonikka, Veikko Saari,laulu Juha Laurila,pasuuna, piano,	2016-
<u>Ryhmä Kuultava</u> Reino Laajaniemi, Juha Laurila, Erkki Ekman	2017-
<u>Kuka-kuoro</u> Leena Aarnipuu, johtaja	2016-

PYSÄKIN ORKESTERI HILJENEE... / PLV 2016

Pysäkin orkesteri, johtajanaan Raimo Raussi, viulu, Heikki Rassi, kitara, Mikko Rautanen, basso, Timo Roos ja Mauri Koivisto, harmonikka sekä Hannu Riihivaara, laulu, jätti jäähyväiset kulttuurikaarelaisille lounaskonsertissa Tasolounaan tiloissa helmikuussa 2016. Jäähyväisohjelmistossa kuultiin mm. sävelmät, Niin oon mä suruinen, Sininen huvimaja, Bellami ja Talvimyrskyjä.

Kulttuurikaarien hallitus muisti lahjalla edellisten lisäksi aiemmin orkesteriin kuuluneita Eero Anttilaa, Reijo Salmista ja Jorma Leskistä.

Orkesteri on sytyttänyt ja tarjonnut elämyksiä kuulijakunnalle lähes 20 vuotta. Sen musiikkivalinnat on tehty hyvällä maulla ja kulloisenkin kuulijakunnan toiveet huomioiden. Laulusolistit ja uudet soittajat ovat olleet orkesterille mahdollisuus.

Musiikki, Pysäkin suosituinta ohjelmaa

Pysäkin toiminta käynnistyi v. 1994. Heti perustamisensa jälkeen se sai lahjoituksena pianon ja lainaksi harmonikan. Seurakunnan kanttorit järjestivät yhteislaulutilaisuuksia ja hämeenlinnalaiset laulajat esiintyivät Pysäkin ohjelmahetkissä.

Pian musiikin harrastajat löysivät toisensa ja muodostivat erilaisia esiintymisryhmiä. Perusryhmän, Leo Saaren, Eero Anttilan, Reijo Salmisen ja Markus Virolaisen rinnalla oli toistakymmentä soittajaa ja laulajaa.

V. 1997 viulisti Leo Saari toi joukkoon kansalaisopiston pelimanniipiiristä Jorma Leskisen ja Heikki Rassin. He sekä Reijo Salminen ja kulloinenkin laulusolisti muodostivat ryhmän, josta käytettiin nimitystä Pysäkin orkesteri. Laulusolisteina toimivat mm. Toini Friman ja Ellen Pylkkänen

Pysäkin Kulttuurikaari ry perustettiin 25. helmikuuta 1998. Se muodostui aluksi kirjallisuus- ja runoryhmästä sekä mainituista muusikoista ja orkesterista. Leo Saari toimi orkesterin johtajana, kunnes hän vuosituhaten vaihteessa sairastui. Raimo Raussi, tunnettu pelimanni, kansanmusiikin kerääjä ja säveltäjä astui remmiin v. 2002 ja otti vastuun orkesterin ohjelmiston suunnittelusta, johtamisesta, mainonnasta ja äänentoistolaitteiden asennuksesta ja huolenpidosta.

Vuosien varrella soittajajoukko uudistui. Pysäkin orkesteri: Raussi, Rassi, Roos, Rautanen ja Koivisto, laulusolista Riihivaara ilahdutti hämeenlinnalaisia viimeiseksi Poltinahon seurakuntakeskuksessa Iloisessa iltapäivässä 14.4. 2015 kahden orkesterin konsertissa, toisena osapuolena Virvelinrannan Orkesteri Onnenonkijat.

Soitto ei suinkaan ole loppunut, vaikka orkesteri kokonaisuutena ei jatka esiintymisiä. Kukin soittaja ylläpitää soittotaitojaan omaksi ja toistenkin iloksi.

Ohjelmiston määräävät kuulijat

Raimo Raussin aikana Pysäkin orkesterin ohjelmisto muodostui sodan jälkeisen ajan tanssi- ja viihdemusiikista noudattaen kuulijakunnan makua ja toiveita. Esiintymispaikkoina olivat Pysäkin lisäksi kaupungin hoitokodit ja ikäihmisten tapahtumat, joissa orkesteri saattoi toimia tanssinkin tahdittajana.

Orkesterin kuukausisoitot Pysäkillä olivat odotettuja ja kuulijoiden suosimia tilaisuuksia. Soitettavia musiikkikappaleita oli 20, joista 5-6 oli yhteislauluja ja muutama laulusolistin esitys. Pysäkillä oli vuodessa kymmenkunta esiintymistä; ohjelmisto sisälsi yli 200 musiikkikappaletta.

Kenties eniten soitettu ja toivottu kappale oli v. 1949 YLE:n sävellyskilpailun voittajakappale Kultainen nuoruus, joka sai paikan kuukausisoittojen päätösnumerona. Viimeisinä vuosina tavaksi tuli soittaa polkka Karjalan pojat. Yleisö taputti soittajille kädet punaisina ja polkan riemastuttava rytmi kevensi mieltä ja askelta.

Musiikki ja yhteislaulu synnyttävät yhteisöllisyyttä

Orkesteri on poistunut näyttämöltä, mutta musiikki eri muodoissaan on vahvasti mukana Pysäkin ohjelmatuokioissa. Sen merkitys ei ole vain viihteellinen tai osallisuutta lisäävä. Se aktivoi kuulijan aivoja ja sitä kautta vireystilaa, muistia, tunteita ja tarkkaavaisuutta. Musiikki on yhteisön ja yksilön voimavara.

1.2. Runo- ja kirjoittajapiiri

Runoryhmä jatkoi jo Pysäkin nimissä alkanutta toimintaansa 1998.

Se kokoontui 1 krt. kuukaudessa kirjallisiin iltoihin vastuuhenkilönä Pekka Lampinen. Ryhmä suunnitteli jatkoa v. 1996 ilmestyneelle runokirjalle Virtaavat lähteet. Lisäksi kirjallisissa illoissa käsiteltiin kirjoittamiseen liittyviä aiheita myös ulkopuolisen luennoitsijan johdolla. Ryhmä järjesti Pysäkillä avoimia kirjallisia tilaisuuksia, vierailijana mm. läänintaiteilija Taija Tuominen.

Ryhmän tekstejä julkaistiin mm. Petroskoissa ilmestyneessä Karelia-lehdessä

V. 1996 julkaistu runokirja Virtaavat lähteet oli 19 runoilijan ja runouden harrastajan yhteisteos. Sitä myytiin Pysäkin toiminnan tukemiseksi. Vuoden 1998 tuotto, 5000 mk kartutti Kulttuurikaaren tiliä.

Runoryhmän perustaja Pekka Lapinen kuoli v. 2000. Runopiirin nimi vaihtui kirjoittajapiiriksi v. 2001. Sen alaisuuteen puuhattiin useampaan otteeseen erillistä runoryhmää, mutta se jäi toteutumatta. Pekka Lampisen jälkeen ryhmää johti Tuomo Vainio. Ryhässä vieraili mm. filosofi Johannes Ojansuu.

Ryhmän vetäjän puute tyrehdytti kirjoittajapiirin toiminnan kahdesti. Koska halukkaita harrastajia oli, kirjoittajat kokoontuivat keskenään v. 2003 ja toistamiseen v. 2009-2010 yhdys- ja vastuuhenkilönä Ritva Alanne.

V. 2011 ryhmässä vierailivat läänintaiteilija Päivi Haanpää ja kirjailijat Hilja Mörssäri, Terttu Autere ja Ari Hirsimäki.

Ritva Alanne on vuodesta 2002 lähtien ja edelleen toiminut ryhmän vastuu- ja yhdyshenkilönä mukaanlukien kokoontumistilat ja tarjoilut.

Aila Lompolan toimikaudella ryhmän nimi oli jälleen runo- ja kirjoittajapiiri. Hänen aloitteesta julkaistiin v. 2005 ja 2006 ryhmän jäsenten kirjoituksia vihkosena, nimeltä Kootut kyhäykset. Vuonna 2007 sen nimeksi tuli Kootut kynäykset laatutietoisten lukijoiden pyynnöstä.

Runo- ja kirjoittajapiirin vetäjät:

Pekka Lampinen	1998-1999
Tuomo Vainio	2000
Satu Nieminen	2001, 2002 kevät
Aila Lompola	2004- 2009, kevät
Ritva Alanne	2009, syyskuu-2010 (
Antero Vartiainen	2011
Leena Siirtola	2012 kevät
Anneli Suusaari	2012 syyskuu-

1.3. Kuvataidepiiri

A) Taidenäyttelyt Vapaaehtoiskeskus Pysäkillä 1998-2013

Pysäkin tiloja Raatihuoneenkatu 9:ssä haluttiin koristaa kuvataiteella antamalla näyttelytilaa taiteen harrastajille ja -harjoittajille. Pysäkin johtoryhmä siirsi taidenäyttelytoiminnan Kulttuurikaarelle. Töiden vastaanottamisesta vastasi Kulttuurikaaren nimeämä henkilö, taulujen ripustuksesta ja näytteille asettamisesta avusti Pysäkin henkilökunta. Sittemmin Kulttuurikaari ryhtyi vuokraamaan Pysäkin seinätilaa taiteilijoille. Vuokrasumma oli "vaivannäön palkka". Kulttuurikaaren taidenäyttelyvastaava järjesti taidenäyttelyjen avajaiset ja huolehti kulloisenkin näyttelyn tiedotuksesta. Näyttelyaika oli yksi kuukausi. Vuoteen mahtui 9-10 näyttelyä. Näytteille asettajat olivat Hämeenlinnasta ja sen seutukunnalta.

V.1998 näyttelyitä oli 9, kuvat akvarelleja, pastelli- ja öljymaalauksia, patiikki- ja tussitöitä, akryylimaalauksia, kivitöitä, lyijylasitöitä, puusoittimia ja maalauksia eri tekniikoilla.

Taidenäyttelyjen sarja jatkui vuoteen 2013. Seuraavana vuonna oli vain 1 näyttely Pysäkin siirryttyä väistö-tiloihin. Kumppanuustalossa Kulttuurikaari ei ole näyttelyjen järjestäjä.

Taidenäyttelyjen taidevastaavat:

Pekka-Sakari Laine	1998-2000 kevät
Riitta-Maija Aalto	2000 syyskuu-2001
Riitta-Maija Aalto, Terttu Mällinen ja Pauli Luhtanen	2002
Riitta-Maija Aalto, Pirjo Dufva ja Terttu Mällinen ja Riitta-Maija Aalto	2003-04
Sinikka Savolainen ja Kirsti Kulusjärvi	2005
Sinikka Savolainen ja Ritva-Liisa Aho	2006
Ritva-Liisa Aho ja Sirkka Salminen	2007-08
Ritva-Liisa Aho ja Kari-Pekka Nikkilä	2009-2013

B) Kuvataideryhmä, aikuiset 2001-2008

Ryhmä sai alkunsa kuvataideleirillä Boijerin huvilalla v. 2001, jossa oli mukana 10 kuvataiteen tekemisestä kiinnostunutta. Leirin vetäjä oli Terttu Mällinen ja Pauli Luhtanen. Leirillä tehdyt työt olivat nähtävillä Boijerilla pidettyssä kahvikonserttissa. Samana syksynä ko. joukko aloitti taiteen teon joka toinen viikko Boijerin yläkerrassa Terttu Mällisen johdolla. Samana vuonna Kulttuurikaari julisti korttikilpailun. Voittajien, Terttu Mällisen, Kikka Kulusjärven, Tuija Kujanpään ja Marja Estlanderin ehdotuksista painatettiin korttisarja. Kortit tulivat Pysäkin käyttöön ja myyntiin.

Vuonna 2003 Pysäkin taiteilijoiden vetäjiä olivat Terttu Mällinen, Pirjo Dufva ja Kirsti Kulusjärvi. Vuodesta 2004-2008 ryhmää veti Kikka Kulusjärvi. Syksyllä 2008 ryhmä oli tauolla. Tauko jäikin lopulliseksi. Boijerin vintille kapuaminen oli ongelmallista, samoin tilan kylmyys.

C) Lasten kuvataidekoulu 2001-2003

Syyskaudella 2001 alkoi syrjäytyneiden perheiden lapsille suunnattu kuvataidekoulu Boijerilla. Sen tavoitteena oli antaa syrjäytymisuhan alla oleville lapsille mahdollisuus itseilmaisuuun, ryhässä toimiiseen ja harrastamiseen turvallisessa ja kasvattavassa ilmapiirissä. Lapset, 6-10 v. sekä lapset, 10-16 v. kokoontuivat vuoroviikoin 2 tuntia kerrallaan Boijerilla. Näiden pikkutaiteilijoiden ohjaajana toimivat Terttu Mällinen ja Kirsti Varis- Mölsä, avustajana Tellervo Sund-Tähtinen. Kuvataidekoulu toteutettiin yhteistyössä Perhetyö Alvarin kanssa. Sen perhetyöntekijät olivat lastena apuna ja Alvari huolehti lasten kuljetuksesta. Kulttuurikaari tarjosi toimitilat ja perusmateriaalit. Lastenkuvataidekoulu sai Hämeenlinnan kaupungilta 800€ alueellista kehittäisrahaa.

V. 2002 Lasten taidekoulu tuotti Lasten kuvakirjan.

V. 2003 lasten taideleirin oppilas Aini, 11v. maalasi Terttu Mällisen johdolla taulun, Kettu, josta otettiin 10 kopiota. Ensimmäinen kappale annettiin Markku Kettuselle kiitokseksi pyrätuoliprojektista, muut myytiin.

Syksyllä 2003 lasten kuvataidekoulu muutti Alvarin tiloihin Sibeliuksenkadulle. Kaksi ryhmää yhdistettiin. Terttu Mällinen muutti vuoden aikana paikkakunnalta. Toiminta siirtyi Perhetyö Alvarin huolehksi.

1.4. Perinnetuokiot 1998-2000

Ensimmäisiä säännöllisiä ohjelmahetkiä Vapaaehtoiskeskus Pysäkillä olivat perinnetuokiot. Nekin siirtyivät Kulttuurikaaren ohjelmistoon 1998. Vetäjänä oli Sylvi Siren, joka itsensä lisäksi hankki ulkopuolisia kansanperinteen, historian ja kotiseudun asiantuntijoita, kuten Eljas Bäcklund, Toivo Lampinen, Hilikka Salonen, Lauri Moilanen ja Toimi Erkkilä. Kulloistakin aihetta lähestyttiin läsnäolijoiden omien kokemusten ja tarinoiden pohjalta. Sittemmin säännölliset perinnetuokiot jäivät osaksi laajempaa ohjelmavalikoimaa.

1.5. ATK-kerho 2000-2001

Kulttuurikaari sai v. 2000 kaupungin kehittämisrahoista 5000 mk:n apurahan ATK-laitteiden hankintaan. PC-laitteet vuokrattiin Hämeen Tietotekniikkakeskuksesta.

ATK-toiminta alkoi syksyllä 2000, kun Internet-yhteyksillä varustettu ATK-piste saatiin Pysäkillä toimintakuntoon. ATK-kerho suunnattiin pääasiassa vapaaehtoistyössä mukana olleille työttömille sekä keskikaupungin senioreille. Kerhoa veti Raili Reinikainen ja osallistujia oli jo ensimmäisenä syksynä 17.

V. 2001 kaupungin avustus ATK-laitteistolle oli 3000 mk. Vuokrasopimusta HTK:n kanssa jatkettiin, koska rahat eivät riittäneet jo käytössä olleiden laitteiden ostoon.

Raili Reinikainen luopui vetovastuusta. Kerholaisia avusti syksystä 2001 vuoteen 2003 Eero Anttila ja Marilla Siimpanen, jolloin Pysäkillä saatiin 40+nettipiste EU-rahotteisen Allianssi-projektin kautta.

1.6. Tanssiryhmä 2002-

”LiehuLeenat” oli työnimi sittemmin vakiintuneelle Pysäkin tanssiryhmälle. Se käynnistyi v. 2002. Ryhmää on ohjannut alustaalkaen Pirjo Liisa Vilenius. Tanssijoina oli ainoastaan naisia, joten harjoiteltavat tanssit valikoituvat sen mukaan. Ensimmäiset tanssijoiden asut ommeltiin Pysäkin käsityöryhmän kympin, Ritva Sutisen mallin ja ohjeiden mukaan. Se, ns. juhlapuku on ollut paitsi sen kantajista myös tanssiesitysten katsojista mieluisa ja näyttävä. Seuraava puku oli edellistäkin kiinnostavampi. Ns. kravattihame syntyi tanssija Leila Alkion ideasta ja herättää jatkuvasti ihastusta.

Tanssiryhmä esiintyi ahkerasti kotikaupungissa, pääsipa kaksi kertaa TV: n lähetykseenkin. Eniten tanssittu tanssi oli Raimo Raussin sävellykseen, Keinuvilla alloilla, tehty koreografia ja mieluisin tanssi oli St. Bernhardin valssi.

Myös miehet innostuivat tanssimaan Seppo Airolan johdolla v. 2005. Tanssijoita oli 6-8. Heidän ensimmäinen tanssinsa oli Zoras ja se suorastaan hullasi yleisönsä -naiset. Miestanssijoillekin hankittiin näyttävä esiintymisasu. Innostus hiipui, kunnes v. 2009 miehet ja naiset yhdistivät voimansa. Ensimmäinen yhteistanssi oli Tango ja kun se kerran opittiin se on säilynyt ohjelmistossa kaikki kuluneet vuodet.

Jokaisena vuotena on harjoiteltu uusi ohjelma jonkun teeman ympärille. Tukkilasteema ja Tapio Rautavaaran lauluihin tehdyt tanssit olivat yleisön mieleen. Joukko harveni vuosina 2016-2017 eikä uusia tulokkaita saatu vastaavaa määrää. Niinpä harjoituksissa on muisteltu takavuosina tanssittuja koreografioita ja niitä esitettykin.

1.7. Näytelmäpiiri Hulvattomat

Näytelmäpiiri Hulvattomat perustettiin 12.5. 2006. Ryhmän nimestä käytiin kilpailu ja sen voitti Anneli Kuitusen ehdotus. Ryhmän ohjaaja ja käsikirjoittaja oli Liisa Nurmi (2006-2014), sittemmin myös Raili Rutanen

(2007-2013) Yhdyshenkilö Kulttuurikaareen oli Liisa Lotti (2007-13) Essi Siljoranta oli ohjaajana vuoden, yhdyshenkilö Sirkka-Liisa Vehviläinen, joka myös ohjasi. Kirsti Peltolan kausi alkoi syksyllä 2015.

Ohjelmistoa vuosien varrelta:

Hoivakoti Himmelin joulu	Pienet joutsenet	2014
Naistenpäivä v. 2007	Syksy	2007
Soivat lasit 2008	Muotinäytös	2012
Puttepossun nimipäivä 2009	Epäonnistunut kihlaus	2016
Kohtalokas samba 2010	Lucia valon tuo	2017
Toivo ja Lempi	Voi niitä aikoja	2017
Kabrielin ja naiset 2015	Muistoja laatikossa	
Tiernapojat ja laulavat tähdet	Helmikuu helistää ja juhlat piristää	

Kertaluonteinen näytelmäryhmä:

V. 1999 Aulangolla oli valtakunnallinen Vapaaehtoistyön konferenssi. Ryhmä pysäkkiläisiä esitti pienoisenäytelmän "Kuinka olen muuttunut ja kasvanut vapaaehtoistoiminnassa", kirjoittaja Pekka Lampinen, ohjaus Taru Kivinen.

1.8.Liikuntaryhmät

Tammikuun 10. päivänä 2007 perustettiin "Nykyiset-ryhmä" -11 henkinen koeryhmä, joka kokoontui kevätkauden Voutila-keskuksen kuntosalissa ja saunaosastolla kerran viikossa 2½ tuntia kerrallaan, hinta 42€/kerta. Ryhmä koostui jäsenistä, jotka osallistuivat salivuokraan. Osallistujilla on

